



## **Etappe 12 Bezinning Camino Schiermonnikoog - Munster.**

### **Beleving van tijd.**

Van wie is de tijd? Is de tijd nog wel aan ons, want onophoudelijk zit de tijd ons op de hielen. In Stil de tijd neemt Joke J. Hermsen de tijd en de tijdgeest kritisch onder de loep. Met behulp van denkers als Henri Bergson, Ernst Bloch, Peter Sloterdijk en Emmanuel Levinas ontwikkelt zij een nieuwe visie op het fenomeen tijd. Zij stelt vragen als: 'Bestaat er nog een andere, meer persoonlijker tijd dan de kloktijd' en 'Heeft de tijd een begin en einde?'

“Tegenwoordig hebben we het allemaal zo druk. Wie steeds van het een naar het ander rent en geen tijd neemt voor aandacht en concentratie, dreigt zichzelf te verliezen. Joke Hermsen maakt een onderscheid tussen kloktijd en innerlijke tijd. Kloktijd is de geobjectiveerde meetbare tijd, zoals we die van ons horloge kennen. Kloktijd is pas echt ingevoerd sinds we allemaal dezelfde tijd hebben afgesproken bij de invoering van de treintijden. Voor de komst van de trein had elke stad zijn eigen tijndeling en tijdzone. Innerlijke tijd is het moment waarop we in diepe concentratie tot een nieuw inzicht komen. De ervaring van de innerlijke tijd laat zich volgens Hermsen begrijpen als enthousiasme, concentratie en bezinning. In 2014 verscheen haar essaybundel Kairos. Een nieuwe bevlogenheid waarin zij het verschil tussen kloktijd en innerlijke tijd terugvindt bij de oude Grieken. Behalve Chronos, de lineaire meetbare tijd, kenden zij Kairos, de god van het geschikte moment.

Volgens Hermsen is het probleem dat er tegenwoordig geen voeling meer is met de innerlijke tijd. Kenmerkend aan de huidige omgang met tijd is dat alles efficiënt moet. We leven in een 24-uurseconomie waarin tijd gelijk is aan geld: Tijd is schaarste, want vertraging is verlies.

Boek: Stil de tijd van Joke Hermsen.

Wat is jouw beleving van de tijd:

- Glijpt het door je vingers
- Heb je altijd het gevoel tijd tekort te komen
- Heb je nergens tijd voor.
- Heb je altijd het gevoel gehaast te zijn.
- Heb je het gevoel door de klok geregeerd te worden
- Moet je je tijd altijd efficiënt besteden.
- Moet je tijd met Timemanagement verbeteren.
- Mag je je tijd verlummelen
- Mag je van jezelf helemaal niets doen.
- Mag je de tijd helemaal vergeten.
- Mag je de tijd verdoen?

Omschrijf eens hoe je de tijd beleeft.

Herken je iets van innerlijke tijd en kloktijd.

Misschien waan je je wel terug in de tijd in vesting Bourtange.